

att Riksdagen må besluta, att till vice häradshöfdingen John Magnus Stuart må från och med månaden näst efter den, under hvilken han uppnått 65 år, från riksgäldskontoret utgå under hans återstående lifstid en årlig pension af 3,500 kronor; dock att, för den händelse han efter nämnda tid innehar tjänst eller befattning på statsverkets eller Riksdagens stat, pensionen icke må utgå till högre belopp än som erfordras för att tillsammans med den inkomst, han må uppbära på grund af sådan tjänst eller befattning, utgöra nämnda belopp, eller 3,500 kronor.

Stockholm den 26 januari 1903.

Chr. Lundeberg.

Fred. Pettersson.

N:o 41.

Af herr **Tillberg**, *angående höjning af tullen å sirap och melass.*

Den, som närmare iakttagit de senare årens importsiffror, har ej kunnat undgå att särskildt uppmärksamma, att öfver 3 millioner kronor årligen utgå ur landet för ett närings- och njutningsmedel, som lätteligen skulle kunna inom landets gränser framställas, nämligen sirap.

På den tid, då den nuvarande tullsatsen å sirap, 10 öre per kilogram, bestämdes, utgjorde sirap uteslutande den sista produkten från rörsockrets raffinering; och eftersom af inhemskt råmaterial sirap då ej kunde framställas, var tullen endast att betrakta såsom finanstull.

Efter den tiden hafva emellertid förhållandena väsentligt ändrat sig, och man kan numera tillverka sirap af såväl bättre som sämre kvalitet af hvitbetor. Det är i Tyskland denna metod uppfunnits och kommit till vidsträckt användning. Från en ringa början har denna fabrikation därstädes raskt utvecklats sig, och nya fabriker byggas fortfarande. För närvarande tillverkas i Tyskland 10,000 å 12,000 ton sådan sirap. Den konsumeras

förnämligast af den mindre bemedlade befolkningen, som ej har råd att köpa det dyrare sockret.

Det är under skyddet af en klok lagstiftning, som denna industri i Tyskland kunnat komma till stånd och utveckla sig. Sirap åtnjuter nämligen i nämnda land ett tullskydd af 40 pfennige per kilogram, och tillverkningen är fullkomligt skattefri. Visserligen har »Bundesrath» erhållit befogenhet att, om »Bundesrath» så finner lämpligt, för tillfället tillämpa en större eller mindre beskattning, hvilken åtgärd dock fortast möjligt skall underställas Riksdagens pröfning; men af denna rätt har »Bundesrath» hittills icke gjort något bruk, såvidt angår af hvitbetor framställd sirap.

Det är klart, att genom det i Tyskland rådande tullskyddet all import af sirap där är utesluten, men fabrikernas försäljningspris å varan äro därför ingalunda höga, de växla emellan 25 och 30 pfennige per kilogram. Vid ett högre pris få fabrikerna ingen afsättning för sin vara.

Fabrikationen är jämförelsevis mycket enkel och fordrar hvarken något betydligare kapital eller några större tekniska insikter, hvarför det är möjligt att utan igångsättande af någon större apparat börja en dylik fabrikation. Också finnas i Tyskland sirapsfabriker af de mest skilda storlekar, ända ned till sådana som endast afverka några få deciton betor per dag. Så små fabriker drifvas i regel endast för tillgodoseendet af ägarens eget behof af sirap.

Oftast äges en sirapsfabrik af någon större jordägare, eller af några mindre landtbrukare, som sammanskjutit kapital för affärens gemensamma bedrivande.

För vårt land och särskildt under nu rådande förhållanden skulle införandet af en dylik industri vara af stor betydelse. Oafsedt den förbättring vår handelsbalans underginge, skulle äfven andra goda följder framträda. Det kan numera anses som ett faktum, att utom den areal, å hvilken för närvarande sockerbetor odlas, det finnes såväl i Skåne och på Gotland som i Öster- och Västergötland samt möjligen äfven andra landskap jord, lämplig för betodling. Genom upprättandet af sirapsfabriker skulle tillfälle yppas till betodling äfven å en stor del af denna jord. De tyska fabrikerna erhålla ett utbyte af cirka 18 procent sirap af betvikten. Sista året utgjorde importen af sirap till Sverige något mera än 16,000 ton. Tillverkades nu hela denna kvantitet af betor, skulle alltså härtill åtgå cirka 89,000 ton betor. Antages en skörd af 16 ton betor per tunnland, äro således 5,500 tunnland för detta ändamål behöfliga. Denna rätt betydande ökning i betarealen skulle säkerligen mottagas med glädje af vårt lands jordbrukare. Säkerligen skulle ganska snart i skilda delar af landet betodlarne själfva

anlägga dylika fabriker, och med all sannolikhet skulle konsumtionen ytterligare raskt tillväxa på grund af lättheten att framställa varan.

Det gifves ett annat skäl, som talar för åtgärden att medelst en lämplig tullsatts utestänga den utländska sirapen. Till de halländska, skånska och blekingska hamnstäderna importeras nämligen betydliga mängder mycket ljus sirap, som hufvudsakligen i England framställles af socker och är nästan ren inverterad sockerlösning. Detta är sålunda ett kringgående af sockertullen, hvarigenom inkomst undandrages staten. Sådan sirap kostar i detaljhandeln 50 à 55 öre per kilogram och är alltså nästan lika dyr som socker. Förhindras denna sirapsimport, kommer helt säkert sockerkonsumtionen och därigenom statens inkomst af sockertillverkningsafgiften att i motsvarande grad stiga.

En så hög tullsatts som i Tyskland, 40 pfennige per kilogram, torde dock knappast vara nödvändig. Äfven bör vederbörlig hänsyn tagas därtill, att tullsattsens blir i förhållande till tullen å närställda artiklar rättvis. Såsom en alldeles likställd produkt bör stärkelsesirap, som drager en tull af 23,5 öre, betraktas. Den framställles af potatis (potatisstärkelse) liksom betsirapen af en annan rotfrukt, hvitbetan; grunddraget i fabrikationen, nämligen stärkelsens, respektive sockrets behandling med syror är detsamma, och de färdiga produkterna innehålla till väsentlig grad samma sockerart, drufsocker. Det är sålunda fullt rättvist att behandla dessa bägge importartiklar lika ur tullfinansiell synpunkt.

Vid en ändring af tullsattsens för sirap måste, såsom redan är fallet i tulltaxan, melass beläggas med samma tullsatts, emedan annars tullen skulle kunna kringgås. För melassförbrukarne är detta utan betydelse, emedan redan nuvarande tullsatts, 10 öre per kilogram, är för melass prohibitiv.

Under åberopande af hvad jag sålunda anfört, får jag vördsamt föreslå Riksdagen att besluta,

att tullen å sirap och melass måtte höjas till 23,5 öre per kilogram.

Om remiss till bevillningsutskottet anhålles.

Stockholm den 27 januari 1903.

Knut Tillberg.